

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 31 października 2002 r.

35794

RPO-400351-II/02/P.S.

Pan
dr Krzysztof Janik
Minister Spraw
Wewnętrznych
i Administracji

Szanowny Panie Ministrze,

Uprzejmie dziękuję za odpowiedź z dnia 24 września 2002 r. (nr SMP-5287/2002/JN), w której zostały zawarte szczegółowe informacje dotyczące przebiegu szkolenia funkcjonariuszy Policji, (w tym zwłaszcza z pododdziałów antyterrorystycznych, przeznaczonych do interwencji w przypadku poważnego naruszenia porządku i bezpieczeństwa publicznego), przebiegu postępowania kwalifikacyjnego kandydatów do służby w Policji oraz pomocy psychologicznej, jaką uzyskują policjanci.

Ponadto, w piśmie tym pozytywnie ustosunkowano się do zasygnalizowanej przez Komitet Praw Człowieka, podczas 66 Sesji, na posiedzeniu w dniu 28 lipca 1999 r. (podczas rozpatrywania czwartego okresowego sprawozdania Polski z przestrzegania postanowień Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych) potrzeby stworzenia niezależnego systemu nadzoru nad naruszeniem praw człowieka przez funkcjonariuszy Policji, wskazując, iż powinien zostać uruchomiony mechanizm pozwalający na niezależny monitoring w celu ochrony praw ujętych w unormowaniach cyt. Międzynarodowego Paktu.

W mojej ocenie, zaakceptowanie wskazanej idei, powinno stać się początkiem prac zmierzających do zorganizowania takiego systemu nadzoru, niezbędnego dla uzyskania społecznej akceptacji i zaufania do Policji. Wydaje się, iż niezależnie od formy,

w jakiej może być ów nadzór przeprowadzany, gwarancją jego efektywności powinno być wsparcie udzielane przez podległy Panu Ministrowi resort.

Ze swej strony deklaruję aktywny udział w takim systemie.

Pragnę podkreślić, iż w ramach przysługujących mi uprawnień, zajmuję się już obecnie kwestiami naruszania praw i wolności człowieka przez organy Policji.

Wnioski kierowane do mnie w tym zakresie - w zależności od rodzaju opisanych w nich naruszeń - powierzane są do zbadania komendantom właściwych jednostek Policji, bądź też, jeśli sygnalizowane naruszenia mogą znamionować konieczność wszczęcia postępowania karnego - przekazywane są do prokuratury. W takich przypadkach, ewentualne umorzenie bądź odmowa wszczęcia postępowania przygotowawczego przez organy prokuratury, może implikować konieczność dokonania przeze mnie analizy akt postępowania w celu zbadania podstawy formalno - prawnej prawomocnego rozstrzygnięcia i przekazanie prokuratorowi nadrzędnemu uwag dotyczących ewentualnych uchybień - z wnioskiem o podjęcie stosownej decyzji procesowej.

Opisane działania podejmuję, między innymi, wówczas, jeśli wadliwie przeprowadzone przez Policję czynności w toku postępowania sprawdzającego lub przygotowawczego, miały istotny wpływ na końcowe rozstrzygnięcie, naruszające prawa osób pokrzywdzonych.

Ponadto, wizytujemy pomieszczenia dla osób zatrzymanych i przeprowadzamy rozmowy z tymi osobami, co pozwala, w zestawieniu z uzyskanymi informacjami i danymi statystycznymi pochodzącymi ze źródeł policyjnych, na sformułowanie wniosków o poziomie przestrzegania praw i wolności tych osób.

Zakres podejmowanych przeze mnie działań ustawowych nie upoważnia jednak do stwierdzenia, że stanowią one - sui generis - system niezależnego nadzoru nad naruszeniami praw człowieka przez funkcjonariuszy Policji, choć bez wątpienia działania te mogłyby stać się istotnym elementem takiego systemu.

W związku z powyższym, uprzejmie proszę Pana Ministra o zajęcie stanowiska w przedstawionej materii.

Z wyrazami szacunku

/-/